

Yttrande: Ju2020/04525 / SEPAF
Mottagaradress:
ju.remissvar@regeringskansliet.se
cc: ju.l1@regeringskansliet.se

2025-04-15

Yttrande från SEPAF avseende utkast till lagrådsremiss *Ett mer heltäckande straffansvar vid angrepp på företagshemligheter*

SEPAF har mottagit departementets utkast till lagrådsremiss *Ett mer heltäckande straffansvar vid angrepp på företagshemligheter* på remiss, och lämnar följande yttrande över de i lagrådsremissen anförda förslagen. I hanteringen av remissyttrandet har SEPAF samverkat med FICPI Sweden.

Sammanfattning

SEPAF ställer sig i huvudsak positiv till förslaget om utvidgat straffansvar vid angrepp på företagshemligheter, men vill framföra följande reservationer och synpunkter.

SEPAF anser att förslaget att kriminalisera och straffsanktionera olovligt röjande av lovligt tillgängliga företagshemligheter av teknisk natur, visserligen är en nödvändig skärpning av lagen men inte en tillräcklig skärpning. Som påtalas i departementets utkast till lagrådsremiss är även kommersiella företagshemligheter av stora värden i många företag, särskilt i mindre företag vars väsentliga immateriella tillgång – och kanske enda egentliga tillgång – utgörs av kontakt- och kundlistor. SEPAF är därför av den bestämda uppfattningen att det vore ändamålsenligt att lagförslaget antog ett mer heltäckande angreppssätt och utvidgade straffansvaret till att omfatta olovligt utnyttjande eller röjande av samtliga företagshemligheter och inte bara av de som är av teknisk natur.

Vidare anser SEPAF alltså att begreppet "företagshemligheter av teknisk natur" är oprecist. Begränsningen till företagshemligheter av teknisk natur skapar därmed fler frågetecken än vad som vore fallet om alla företagshemligheter behandlades lika. Lagen om företagshemligheter skyddar information i affärssamarbeten och anställningsförhållanden, och har inte tidigare haft karaktären av en lagstiftning inom området för försvar och säkerhet. Genom de ändringar som nu föreslås skiftar

lagens bakomliggande syfte fokus, från att skydda företagarens affärs- eller driftsförhållanden vars röjande är ägnat att medföra skada i konkurrenshänseende till att skydda Sverige mot angrepp som involverar främmande makt och där allmänintresset att beivra angrepp förefaller relatera bara till det allmännas intresse av att skydda svenskt försvar och inte det allmännas intresse av att skydda svenskt näringsliv.

SEPAF anser också att det saknas skäl att undanta styrelseledamöter och revisorer från straffansvar enligt lagen om företagshemligheter.

Företagshemligheter av teknisk natur

Straffansvar med viss begränsning

SEPAF anser att den föreslagna begränsningen av straffansvaret till endast tekniska företagshemligheter, inte är tillräcklig eller ändamålsenlig. Andra företagshemligheter än tekniska, exempelvis kommersiella företagshemligheter såsom kundregister, priskalkyler eller marknadsstrategier, kan ha ett lika stort ekonomiskt värde och orsaka motsvarande allvarliga konsekvenser i konkurrenshänseende om de olovligt röjs eller utnyttjas. Mot denna bakgrund anser SEPAF att en vidare kriminalisering som omfattar alla angrepp på alla företagshemligheter, bör genomföras. En sådan bredare ansats skulle skapa mer förutsebara och robusta förutsättningar för näringslivet. Det skulle även bättre stämma överens med lagens syfte att stärka Sveriges konkurrenskraft och innovationsklimat eftersom företag ges större trygghet att investera i, utveckla och dela idéer och information. De skäl som framhålls i förslaget till stöd för begränsningen för företagshemligheter av teknisk natur, förefaller helt inriktade på att skydda svenska intressen mot angrepp från främmande makt. Det är naturligtvis viktigt att Sverige har lagstiftning som tillgodoser ett sådant skyddsintresse, men lagen om företagshemligheter har inte primärt haft till syfte att försvara mot andra länders spioneri utan att försvara mer generellt mot konkurrensskada. Detta paradigmskifte i lagstiftningen beskrivs som huvudsakliga skäl för begränsningen i förslaget, och SEPAF ställer sig därför fundersam till om det kan få betydelse också när åklagare och domstolar ska tillämpa de nya bestämmelserna med risk för att det i praktiken kommer att tillämpas så att endast vissa (eller vissas) angrepp mot tekniska företagshemligheter kommer att straffrättsligt beivras med motivationen att allmänintresset annars inte är tillräckligt.

Förslagets definition av företagshemligheter av teknisk natur

Tekniska företagshemligheter definieras som information som är ägnad att användas i produktionen eller framställningen av en vara eller utförandet av en tjänst. Även om den nya definitionen ger en mer konkret avgränsning än det tidigare förslaget (*Bättre skydd för tekniska företagshemligheter* (Ds 2020:26)), kvarstår en osäkerhet och en svår gränsdragning avseende betydelsen av den terminologi som används. Att definiera tekniska företagshemligheter utifrån deras användning i produktionen kan ses som en mer praktisk ansats än tidigare, men definitionen är fortfarande oprecis som ledning till rättstillämpningen. Följden; att röja en företagshemlighet som gränsar mellan att vara ägnad åt teknisk eller kommersiell användning kan vara antingen straffri eller kan ge fängelse i upp till sex år, är svårt otillfredsställande och förefaller helt godtycklig – särskilt när utkastet uttryckligen anger att det för straffrättsligt ansvar inte spelar någon roll om informationen uppnår särskild kvalitet eller är särskilt värdefull.

Berörd personkrets

Av lagrådsremissens utkast framgår att straffansvaret kan omfatta personer som har fått lovlig tillgång till en teknisk företagshemlighet genom anställning, uppdrag eller annan liknande grund, inklusive uppdragstagare och funktionärer. Dock omfattas inte styrelseledamöter eller revisorer.

SEPAF välkomnar att den föreslagna regleringen omfattar en vidare personkrets än enbart arbetstagare, eftersom roller och arbetsformer inom företag har förändrats avsevärt under de senaste årtiondena. Det är dock inte tillfredsställande att undanta styrelseledamöter och revisorer från straffansvar enligt lagen om företagshemligheter med hänvisning till befintliga brott och straff som utkastet pekar på (främst trolöshet mot huvudman). Det är snarare angeläget att alla som har lovlig tillgång till en företagshemlighet kan förvänta sig bli föremål för samma behandling av rättsväsendet, enligt samma brottsrubricering, vid ett angrepp på den hemligheten.

Detta yttrande har upprättats av jur kand Louise Jonshammar och jur kand Olivia Viklund och beslutats av SEPAFs styrelse.